NARIADENIA

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2018/1042

z 23. júla 2018,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 965/2012, pokiaľ ide o technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa zavedenia podporných programov, psychologického posudzovania letovej posádky, ako aj systematického a náhodného zisťovania prítomnosti psychoaktívnych látok s cieľom zabezpečiť zdravotnú spôsobilosť členov letovej posádky a palubných sprievodcov, a pokiaľ ide o vybavenie novo vyrobených letúnov s turbínovým pohonom s maximálnou schválenou vzletovou hmotnosťou 5 700 kg alebo menšou, ktoré sú schválené na prepravu šiestich až deviatich cestujúcich, výstražným systémom signalizácie blízkosti zeme

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES ([1]), a najmä na jeho článok 7 ods. 6, článok 8 ods. 5 a článok 10 ods. 5,

keďže:

(1) V nariadení Komisie (EÚ) č. 965/2012 ([2]) sa stanovujú podrobné pravidlá prevádzky obchodnej leteckej dopravy letúnov a vrtuľníkov vrátane inšpekcií na odbavovacej ploche týkajúcich sa lietadiel prevádzkovateľov patriacich pod bezpečnostný dohľad iného členského štátu alebo tretej krajiny po pristátí na letiskách ležiacich na území podliehajúcom ustanoveniam zmluvy. V uvedenom nariadení sa takisto stanovuje, že členovia posádky nesmú vykonávať službu na palube lietadla, ak sú pod vplyvom psychoaktívnych látok, alebo nie sú spôsobilí pre zranenie, únavu, vplyv liekov, chorobu alebo z iných podobných dôvodov.

(2) Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“) identifikovala niekoľko bezpečnostných rizík a vydala odporúčania na ich zmiernenie. Vykonávanie niektorých z týchto odporúčaní si vyžaduje regulačné zmeny, pokiaľ ide o psychologické posudzovanie letovej posádky pred začatím traťových letov, vykonávanie programu podpory pre letovú posádku, náhodné kontroly letovej posádky a palubných sprievodcov vykonávané členskými štátmi na zisťovanie požitia alkoholu a systematické kontroly členov letovej posádky a palubných sprievodcov vykonávané prevádzkovateľmi obchodnej leteckej dopravy na zisťovanie prítomnosti psychoaktívnych látok.

(3) Pokiaľ ide o zisťovanie prítomnosti psychoaktívnych látok, do úvahy by sa mala vziať príručka Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO) o prevencii problematického užívania látok v letectve (Doc 9654).

(4) Existujúci program inšpekcií na odbavovacej ploche uvedený v podčasti RAMP prílohy II k nariadeniu (EÚ) č. 965/2012 už poskytuje rámec na systematickú, štruktúrovanú inšpekciu prevádzkovateľov založenú na rizikách a obsahujúcu rozsiahle ustanovenia a záruky aj na ochranu údajov, odbornú prípravu inšpektorov, odber vzoriek na základe rizika, uzemnenie lietadla a predchádzanie zbytočným meškaniam. Preto je vhodné uplatňovať tento zavedený rámec na vykonávanie kontrol letovej posádky a palubných sprievodcov na zisťovanie požitia alkoholu. Člen letovej posádky alebo palubný sprievodca, ktorý pri takejto kontrole odmietne spoluprácu, alebo u ktorého sa po potvrdenom pozitívnom teste zistí, že je pod vplyvom psychoaktívnych látok, sa má odvolať zo služby.

(5) V niektorých členských štátoch už náhodné kontroly na zisťovanie prítomnosti psychoaktívnych látok vykonávajú iní pracovníci než osoby oprávnené podľa podčasti RAMP prílohy II. Preto by členské štáty mali byť za určitých podmienok schopné vykonávať kontroly členov letovej posádky a palubných sprievodcov na zisťovanie požitia alkoholu aj mimo rámca programu inšpekcií na odbavovacej ploche uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 965/2012.

([1]) Ú. v. EÚ L 79, 13.3.2008, s. 1.

([2]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 965/2012 z 5. októbra 2012, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa leteckej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Ú. v. EÚ L 296, 25.10.2012, s. 1).

(6) Členské štáty by takisto mali mať možnosť vykonávať dodatočné kontroly na zisťovanie prítomnosti iných psychoaktívnych látok, než je alkohol.

(7) ICAO v častiach I a II prílohy 6 k Chicagskému dohovoru odporúča, aby letúny s turbínovým pohonom s maximálnou schválenou vzletovou hmotnosťou (MCTOM) 5 700 kg alebo menšou a maximálnou prevádzkovou konfiguráciou sedadiel so šiestimi až deviatimi miestami boli vybavené výstražným systémom signalizácie blízkosti zeme.

(8) V záujme zosúladenia s normami a odporúčanými postupmi ICAO a zmiernenia rizík riadených letov do terénu by sa nariadenie (EÚ) č. 965/2012 malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(9) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú založené na stanoviskách č. 14/2016 a č. 15/2016, ktoré vydala agentúra v súlade s článkom 19 ods. 1 nariadenia (ES) č. 216/2008.

(10) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom výboru zriadeného podľa článku 65 nariadenia (ES) č. 216/2008,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) č. 965/2012 sa mení takto:

1. Článok 4 sa nahrádza takto:

„*Článok 4*

Inšpekcie na odbavovacej ploche

1. Inšpekcie na odbavovacej ploche týkajúce sa lietadiel prevádzkovateľov patriacich pod bezpečnostný dohľad iného členského štátu alebo tretej krajiny sa vykonávajú v súlade s podčasťou RAMP prílohy II.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa kontroly členov letovej posádky a palubných sprievodcov na zisťovanie požitia alkoholu vykonávali u prevádzkovateľov patriacich pod ich vlastný dohľad, ako aj u prevádzkovateľov patriacich pod dohľad iného členského štátu alebo tretej krajiny. Takéto kontroly uskutočňujú inšpektori vykonávajúci inšpekcie na odbavovacej ploche v rámci programu inšpekcií na odbavovacej ploche uvedeného v podčasti RAMP prílohy II.

3. Odchylne od odseku 2 môžu členské štáty zabezpečiť, aby kontrolu členov letovej posádky a palubných sprievodcov na zisťovanie požitia alkoholu vykonali iní oprávnení pracovníci a mimo rámca programu inšpekcií na odbavovacej ploche uvedeného v podčasti RAMP prílohy II za predpokladu, že takéto zisťovanie požitia alkoholu sleduje tie isté ciele a riadi sa rovnakými zásadami ako v prípade zisťovania vykonávaného v rámci podčasti RAMP prílohy II. Výsledky takýchto kontrol na zisťovanie požitia alkoholu sa vložia do centrálnej databázy v súlade s ARO.RAMP.145 písm. b).

4. Členské štáty môžu vykonávať dodatočné kontroly na zisťovanie prítomnosti iných psychoaktívnych látok, než je alkohol. V takom prípade členský štát oznámi túto skutočnosť Európskej agentúre pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“) a Komisii.“;

2. Článok 9b sa nahrádza takto:

„*Článok 9b*

Preskúmanie

1. Agentúra nepretržite preskúmava účinnosť ustanovení týkajúcich sa obmedzení letového času a času v službe a požiadaviek na odpočinok, ktoré sú uvedené v prílohách II a III. Do 18. februára 2019 agentúra predloží prvú správu o výsledkoch tohto preskúmania.

Toto preskúmanie využíva vedecké odborné poznatky a opiera sa o prevádzkové údaje dlhodobo zhromažďované s pomocou členských štátov odo dňa začatia uplatňovania tohto nariadenia.

Preskúmaním sa posúdi vplyv prinajmenšom týchto situácií na bdelosť posádky lietadla:

a) služby v trvaní viac ako 13 hodín v najpriaznivejšom čase počas dňa;

b) služby v trvaní viac ako 10 hodín v menej priaznivom čase počas dňa;

c) služby v trvaní viac ako 11 hodín v prípade členov posádky, ktorých stav aklimatizácie nie je známy;

d) služby zahŕňajúce vysoký počet sektorov (viac ako 6);

e) služby ako pohotovostná alebo rezervná služba, po ktorej nasleduje letová služba a

f) nepravidelný rozvrh služieb.

2. Agentúra nepretržite preskúmava účinnosť ustanovení týkajúcich sa podporných programov, psychologického posudzovania letovej posádky a systematického a náhodného zisťovania prítomnosti psychoaktívnych látok na zabezpečenie zdravotnej spôsobilosti letovej posádky a palubných sprievodcov, ako sa stanovuje v prílohách II a IV. Agentúra predloží prvú správu o výsledkoch tohto preskúmania do 14. augusta 2022.

Toto preskúmanie využíva relevantné odborné poznatky a opiera sa o údaje dlhodobo zhromažďované s pomocou členských štátov a agentúry.“;

3. Prílohy I, II, IV, VI, VII a VIII sa menia v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 14. augusta 2020.

Avšak bod 3 písm. f) a bod 6 písm. b) prílohy sa uplatňujú od 14. augusta 2018.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 23. júla 2018

Za Komisiu

predseda

Jean-Claude JUNCKER

PRÍLOHA

Prílohy I, II, IV, VI, VII a VIII k nariadeniu (EÚ) č. 965/2012 sa menia takto:

1. Príloha I sa mení takto:

   a) Vkladá sa tento bod 78a:

   „78a „Zneužívanie látok“ je užívanie jednej alebo viacerých psychoaktívnych látok letovou posádkou, palubnými sprievodcami a ďalšími členmi personálu, od ktorého závisí bezpečnosť v letectve, takým spôsobom, ktorý:

   a) predstavuje priame nebezpečenstvo pre užívateľa alebo ohrozuje životy, zdravie a pohodu iných a/alebo

   b) spôsobuje alebo zhoršuje pracovné, sociálne, psychické alebo fyzické problémy alebo poruchy;“.

   b) Vkladá sa tento bod 98a:

   „98a „Psychoaktívne látky“ sú alkohol, opiáty, kanabinoidy, sedatíva a hypnotiká, kokaín, iné psychostimulanty, halucinogény a prchavé rozpúšťadlá, s výnimkou kofeínu a tabaku;“.

   c) Vkladá sa tento bod 105a:

   „105a „Personál, od ktorého závisí bezpečnosť v letectve“ sú osoby, ktoré môžu pri nedôslednom plnení svojich povinností a funkcií ohroziť bezpečnosť letectva a patria k nim aj členovia letovej posádky a palubní sprievodcovia, personál údržby lietadiel a riadiaci letovej prevádzky;“.

2. Príloha II (časť ARO) sa mení takto:

   a) Vkladá sa tento bod ARO.RAMP.106:

   „**ARO.RAMP.106 Zisťovanie požitia alkoholu**

   a) Príslušný orgán zisťuje požitie alkoholu u členov letovej posádky a palubných sprievodcov.

   b) Agentúra poskytuje príslušným orgánom zoznam prevádzkovateľov z Únie a tretích krajín na účely stanovenia priorít pri zisťovaní požitia alkoholu v rámci programu inšpekcií na odbavovacej ploche v súlade s ARO.RAMP.105, a to na základe posúdenia rizika, ktoré vykonáva agentúra, so zohľadnením odolnosti a efektívnosti existujúcich programov na zisťovanie prítomnosti psychoaktívnych látok.

   c) Príslušný orgán pri výbere prevádzkovateľov na zisťovanie požitia alkoholu u členov letovej posádky a palubných sprievodcov používa zoznam zostavený v súlade s písmenom b).

   d) Pri vkladaní údajov o zisťovaní požitia alkoholu do centrálnej databázy v súlade s bodom ARO.RAMP.145 písm. b) príslušný orgán zabezpečí, aby takéto údaje neobsahovali žiadne osobné údaje dotknutých členov posádky.

   e) V odôvodnených prípadoch alebo v prípade podozrenia možno zisťovanie požitia alkoholu uskutočniť kedykoľvek.

   f) V metodike zisťovania požitia alkoholu sa uplatňujú uznávané normy kvality, ktorými sa zabezpečia presné výsledky zisťovania.

   g) Člen letovej posádky alebo palubný sprievodca, ktorý pri takomto zisťovaní odmietne spolupracovať, alebo u ktorého sa po pozitívnom teste zistí, že je pod vplyvom alkoholu, nesmie pokračovať vo výkone služby.“

3. Príloha IV (časť CAT) sa mení takto:

   a) V bode CAT.GEN.MPA.100 sa písmeno c) ods. 1 nahrádza takto:

   „1. ak je pod vplyvom psychoaktívnych látok, alebo ak nie je spôsobilý na ich plnenie pre zranenie, únavu, vplyv liekov, chorobu alebo z iných podobných dôvodov;“.

   b) Bod CAT.GEN.MPA.170 sa nahrádza takto:

   „**CAT.GEN.MPA.170 Psychoaktívne látky**

   a) Prevádzkovateľ prijme všetky primerané opatrenia, aby zabezpečil, že nikto nenastúpi do lietadla alebo nebude vnútri lietadla pod vplyvom psychoaktívnych látok v takej miere, ktorá môže ohroziť bezpečnosť lietadla alebo osôb na palube.

b) Prevádzkovateľ vypracuje a realizuje politiku prevencie a odhaľovania zneužívania psychoaktívnych látok členmi letovej posádky a palubnými sprievodcami a inými členmi personálu, od ktorého závisí bezpečnosť v letectve, ktorých priamo riadi, aby sa zabezpečilo, že bezpečnosť lietadla alebo osôb na jeho palube nie je ohrozená.

c) Bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné vnútroštátne právne predpisy o ochrane údajov, pokiaľ ide o zisťovanie požitia alkoholu u jednotlivcov, prevádzkovateľ vypracuje a realizuje objektívny, transparentný a nediskriminačný postup na prevenciu a odhaľovanie prípadov zneužívania psychoaktívnych látok členmi letovej posádky a palubnými sprievodcami a inými členmi personálu, od ktorého závisí bezpečnosť v letectve.

d) V prípade potvrdeného pozitívneho zistenia prevádzkovateľ informuje príslušný orgán a orgán zodpovedný za príslušných zamestnancov, ako napríklad posudkového lekára úradu vydávajúceho preukazy spôsobilosti.“

c) Bod CAT.GEN.MPA.175 sa nahrádza takto:

„**CAT.GEN.MPA.175 Ohrozovanie bezpečnosti**

a) Prevádzkovateľ prijme všetky primerané opatrenia, aby zabezpečil, že žiadna osoba nebude konať nerozvážne, úmyselne alebo nedbalo, alebo že nevykoná úkon, čím by:

1. ohrozila lietadlo alebo osoby na jeho palube alebo

2. spôsobila alebo dovolila, aby lietadlo ohrozilo akúkoľvek osobu alebo majetok.

b) Prevádzkovateľ zabezpečí, aby letová posádka pred začatím traťových letov absolvovala psychologické posúdenie s cieľom:

1. zistiť psychické vlastnosti a vhodnosť členov letovej posádky pre dané pracovné prostredie a

2. znížiť pravdepodobnosť negatívneho zasahovania do bezpečnej prevádzky lietadla.

c) Prevádzkovateľ môže vzhľadom na rozsah, povahu a zložitosť svojej činnosti nahradiť psychologické posúdenie uvedené v písmene b) interným posúdením psychických vlastností a vhodnosti členov letovej posádky.“

d) Vkladá sa tento bod CAT.GEN.MPA.215:

„**CAT.GEN.MPA.215 Podporný program**

a) Prevádzkovateľ umožní, uľahčí a zabezpečí prístup k proaktívnemu a nerepresívnemu podpornému programu, ktorý členom letovej posádky pomôže odhaliť, riešiť a prekonať každý problém, ktorý by mohol negatívne ovplyvniť ich schopnosť bezpečne vykonávať oprávnenia vyplývajúce z ich preukazu spôsobilosti. Prístup k programu sa umožní všetkým členom letovej posádky.

b) Bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné vnútroštátne právne predpisy o ochrane jednotlivcov, pokiaľ ide o spracovanie osobných údajov, a o voľnom pohybe takýchto údajov, ochrana dôvernosti údajov je nevyhnutným predpokladom účinného podporného programu, pretože podporuje využívanie takéhoto programu a zabezpečuje jeho integritu.“

e) V bode CAT.GEN.NMPA.100 sa písmeno b) ods. 1 nahrádza takto:

„1. ak je pod vplyvom psychoaktívnych látok, alebo ak nie je spôsobilý na ich plnenie pre zranenie, únavu, vplyv liekov, chorobu alebo z iných podobných dôvodov;“.

f) V bode CAT.IDE.A.150 sa dopĺňa toto písmeno c):

„c) Letúny s turbínovým pohonom, pre ktoré bolo individuálne osvedčenie letovej spôsobilosti prvý raz vydané po 1. januári 2019, s MCTOM 5 700 kg alebo menšou a s MOPSC pre šesť až deväť cestujúcich, musia byť vybavené systémom TAWS, ktorý spĺňa požiadavky na vybavenie triedy B uvedené v príslušnej norme.“

4. Príloha VI (časť NCC) sa mení takto:

a) V bode NCC.GEN.105 sa písmeno e) ods. 2 nahrádza takto:

„2. ak je pod vplyvom psychoaktívnych látok, alebo z iných dôvodov uvedených v bode 7.g prílohy IV k nariadeniu (ES) č. 216/2008.“

5. Príloha VII (časť NCO) sa mení takto:

a) V bode NCO.SPEC.115 sa písmeno e) ods. 2 nahrádza takto:

„2. ak je pod vplyvom psychoaktívnych látok, alebo z iných dôvodov uvedených v bode 7.g prílohy IV k nariadeniu (ES) č. 216/2008.“

6. Príloha VIII (časť SPO) sa mení takto:

a) V bode SPO.GEN.105 sa písmeno e) ods. 2 nahrádza takto:

„2. ak je pod vplyvom psychoaktívnych látok, alebo z iných dôvodov uvedených v bode 7.g prílohy IV k nariadeniu (ES) č. 216/2008.“

b) Bod SPO.IDE.A.130 sa nahrádza takto:

„SPO.IDE.A.130 Výstražný systém signalizácie blízkosti zeme (TAWS)

a) Letúny s turbínovým pohonom s maximálnou schválenou vzletovou hmotnosťou (MCTOM) väčšou ako 5 700 kg alebo s MOPSC pre viac ako 9 cestujúcich musia byť vybavené systémom TAWS, ktorý spĺňa požiadavky na:

1. vybavenie triedy A uvedené v príslušnej norme v prípade letúnov, ktorým bolo prvý raz vydané individuálne osvedčenie letovej spôsobilosti po 1. januári 2011, alebo

2. vybavenie triedy B uvedené v príslušnej norme v prípade letúnov, ktorým bolo prvý raz vydané individuálne osvedčenie letovej spôsobilosti 1. januára 2011 alebo skôr.

b) Ak sa letúny s turbínovým pohonom, pre ktoré bolo individuálne osvedčenie letovej spôsobilosti prvý raz vydané po 1. januári 2019, s MCTOM 5 700 kg alebo menšou a s MOPSC pre šesť až deväť cestujúcich, používajú v obchodnej prevádzke, musia byť vybavené systémom TAWS, ktorý spĺňa požiadavky na vybavenie triedy B uvedené v príslušnej norme.“